

RAPPORT VAN BEVINDINGEN

ONDERZOEK BIJ

De 16^e Montessorischool Gaasperdam

School: De 16^e Montessorischool Gaasperdam
Plaats: Amsterdam
BRIN-nummer: 20VE

Onderzoek uitgevoerd op: 15 december 2008
Conceptrapport verzonden op: 21 januari 2009
Rapport vastgesteld te Haarlem op: 2 februari 2009

Reproductie van het rapport zonder toestemming van de inspectie of de school/instelling vindt niet plaats anders dan in zijn volledige vorm.

1. INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 15 december 2008 een onderzoek uitgevoerd op de 16^e Montessorischool Gaasperdam om na te gaan of er sprake is van tekortkomingen in de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving.

Aanleiding

De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 12 april 2007 zijn tekortkomingen vastgesteld in de onderwijskwaliteit op de 16^e Montessorischool Gaasperdam. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 31 mei 2007. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. In het kader hiervan voert de inspectie nu een onderzoek uit om na te gaan in hoeverre de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven.

De inspectie heeft bij dit onderzoek de normindicatoren en indicatoren die de ontwikkeling van de leerlingen en de kwaliteitszorg betreffen beoordeeld, aangevuld met de indicatoren waarop blijkt het voorafgaande Periodiek Kwaliteitsonderzoek (PKO) de problemen zich concentreerden.

In dit onderzoek wordt tevens nagegaan of de school aan de wettelijke voorschriften voldoet.

Eerdere inspectieonderzoeken

De inspectie heeft de 16^e Montessorischool Gaasperdam in 2003 en 2007 bezocht met een PKO. Bij deze bezoeken stelde de inspectie vast dat de eind- en tussenopbrengsten van voldoende niveau waren. In 2006 vond een onderzoek plaats in het kader van een Jaarlijks onderzoek. Bij dat onderzoek zijn alle indicatoren van de kwaliteitszorg als onvoldoende beoordeeld. In 2007 stelde de inspectie vast dat de kwaliteitszorg nog verbetering behoeft op het punt van systematische evaluatie van de kwaliteit van opbrengsten. Het waarborgen van de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel behoeft ook nog aandacht. Voorts werd een aantal normindicatoren betreffende het leerstofaanbod, het didactisch handelen en de zorg als onvoldoende beoordeeld. Met vier onvoldoende normkernindicatoren kreeg de school een aangepast arrangement, passend bij een zwakke school.

Prestatieafspraken

Met het bevoegd gezag zijn de volgende afspraken gemaakt die moesten leiden tot het wegwerken van de tekortkomingen:

- In mei 2008 kan de school aantonen dat het leerstofaanbod voldoet aan de kerndoelen.
- De school zorgt dat de uitleg op voldoende niveau is. Op basis van vooraf vastgestelde criteria evalueert de school of de leraren in staat zijn een duidelijke en gestructureerde uitleg te geven.
- De school stelt een verbeterplan op dat leidt tot een passend taalaanbod. Eind schooljaar 2008-2009 kan de school aantonen dat zij haar eigen mijlpalen heeft gehaald.
- De school voert goede analyses uit van de toetsresultaten en is in staat aan de hand hiervan handelingsplannen op te stellen.
- De handelingsplannen worden aantoonbaar uitgevoerd.

De opzet van het onderzoek

De resultaten van dit onderzoek zijn gebaseerd op de volgende onderzoeksactiviteiten:

- analyse van de volgende documenten: jaarverslagen 2007-2008, 2008-2009, Opbrengsten en resultaten Kinderbesprekingen (november 2008) en Jaarplan 2008-2009.
- observaties van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in de groepen 1 /2, 3/ 4, 5 /6 en 7/8.
- gesprekken met de directie en de intern begeleider.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op het Toezichtkader PO 2005. Daarnaast is gebruik gemaakt van aanvullende normeringen die opgenomen zijn in de volgende notitie: analyse en waarderingen van opbrengsten, oktober 2008. In het jaarwerkplan verantwoordt de inspectie welke wettelijke aspecten zijn onderzocht. Al deze documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek op het gebied van de onderwijskwaliteit en de wettelijke voorschriften weergegeven. Dit wordt gevolgd door een toelichting op de oordelen en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer. Hoofdstuk 4 vermeldt, mits van toepassing, de visie van het bevoegd gezag.

2. BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

Legenda:

In onderstaande tabel vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De betekenis van de scores is als volgt:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

De inspectie heeft daarnaast onderzocht of wordt voldaan aan de naleving van enkele wettelijke voorschriften.

Resultaten	1	2	3	4	5
12.1 De resultaten van de leerlingen aan het eind van de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht.			●		

Ontwikkeling van leerlingen	1	2	3	4	5
13.1 De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingpopulatie mag worden verwacht.			●		
13.2 Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften ontwikkelen zich naar hun mogelijkheden.			●		
13.3 De leerlingen doorlopen in beginsel de school binnen de verwachte periode van 8 jaar.			●		

Kwaliteitszorg	1	2	3	4
1.2 De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten.			●	
1.3 De school evalueert regelmatig het leren en onderwijzen.			●	
1.4 De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			●	
1.7 De school waarborgt de sociale veiligheid voor leerlingen en personeel			●	

Leerstofaanbod	1	2	3	4
3.1 De aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde zijn dekkend voor de kerndoelen.			●	
3.8 De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlingengewicht biedt leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			●	

Didactisch handelen	1	2	3	4
6.1 De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			●	
6.3 De leraren leggen duidelijk uit.			●	
6.5 De leraren geven expliciet onderwijs in strategieën voor denken en leren.			●	

Actieve en zelfstandige rol leerlingen	1	2	3	4
8.1 De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			●	

Begeleiding	1	2	3	4
10.1 De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			●	

Zorg	1	2	3	4
11.2 Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens, bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			●	
11.3 De school voert de zorg planmatig uit.			●	
11.4 De school gaat de effecten van de zorg na.			●	

Wet- en regelgeving	ja	nee
De school heeft de vastgestelde schoolgids aan de inspectie toegestuurd (WPO, artikel 16).	●	
De school heeft het vastgestelde schoolplan aan de inspectie toegestuurd (WPO, artikel 16).	●	
Het bestuur heeft het vastgestelde zorgplan aan de inspectie toegestuurd (WPO, artikel 19).	●	
De geplande onderwijstijd voldoet aan de wettelijke voorschriften (WPO, artikel 8).	●	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De onderwijskwaliteit op de 16^e Montessorischool Gaasperdam is voldoende. Het kwaliteitsprofiel laat op alle onderzochte indicatoren positieve scores zien. In vergelijking met het laatste inspectiebezoek heeft de school het niveau van haar opbrengsten weten te behouden en haar kwaliteit weten uit te bouwen. De tekortkomingen op het gebied van het leerstofaanbod, het didactisch handelen en de zorg heeft de school weten weg te werken. De belangrijkste verklaring voor dit succes is de gerichte wijze waarop de Gaasperdam heeft gewerkt aan haar kwaliteit, de goede aansturing door de directie en de betrokkenheid van het team dat gemotiveerd meewerkt aan versterking van het onderwijs.

Toelichting

Opbrengsten

De opbrengsten aan het eind van de schoolperiode liggen evenals in 2007 op het niveau dat verwacht mag worden op basis van de kenmerken van de leerlingenpopulatie. Ook de tussenliggende resultaten zijn voldoende.

Kwaliteitszorg

De school maakt gebruik van een integraal kwaliteitszorgsysteem, waarmee alle relevante onderdelen van onderwijs, leren en schoolorganisatie op systematische wijze worden beschreven, waar nodig verbeterd en geëvalueerd. Onderdeel van de kwaliteitsaanpak is de jaarlijkse evaluatie van de opbrengsten. Uit de jaarverslagen en het document "Opbrengsten en resultaten Kinderbesprekingen" blijkt dat de school de tekortkoming op het gebied van de evaluatie van opbrengsten heeft weggewerkt. De school heeft goed zicht op haar opbrengsten, analyseert deze en gebruikt de gegevens voor het verbeteren en het borgen van haar onderwijs. Het waarborgen van de sociale veiligheid is nu voldoende bevonden. Het veiligheidsbeleid is vastgelegd, er is een incidentenregistratie en de leerlingen en het personeel worden systematisch bevraagd over hoe veiligheid op school wordt beleefd.

Leerstofaanbod

De tekortkomingen op het gebied van het leerstofaanbod zijn weggewerkt. Met behulp van het instrument "Taalbeleid" heeft de school vastgesteld welke onderwerpen verbeterd moeten worden. Tevens zijn de bevindingen uit het PKO-rapport van de Inspectie uit 2007 gebruikt voor verbeteracties op het gebied van technisch lezen en spelling. Het borgen en verbreden van ingezette verbeteringen krijgen ook dit schooljaar nog de nodige aandacht. Tevens is er meer aandacht gekomen voor het schrijven aan de hand van de notitie "de 16^e Montessori als schrijfpaleis". Daarnaast heeft de school het aanbod voor Nederlandse taal beter toegesneden op de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand. Dit verbeterpunt heeft ook dit schooljaar nog de volle aandacht van de school. Een nieuwe ontwikkeling op dit gebied is de start van een inpandige Voorschool in januari 2009. Het taalplan waarin het schoolbeleid en de ontwikkelpunten integraal worden beschreven is nog in ontwikkeling.

Didactisch handelen

De kwaliteit van de instructie beoordeelt de inspectie nu als voldoende. Mede naar aanleiding van de negatieve oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de uitleg en van het onderwijs in strategieën voor denken en leren, is gericht aandacht besteed aan de competenties van leraren. De team- en individuele scholingen hebben een positieve invloed gehad op de kwaliteit van het lesgeven. Door het afleggen van groepsbezoeken wil het managementteam de bereikte kwaliteit bestendigen.

Zorg

Een andere verbetering is de kwaliteit van de leerlingenzorg. Sinds het vorige inspectieonderzoek van 2006 heeft de school aanzienlijke vooruitgang geboekt in de kwaliteit van het leerlingvolgsysteem en de mede daarop gebaseerde zorgaanpak. Deze kenmerkt zich nu door een systematische en zorgvuldige aanpak, waarbij de interne begeleider de beschikbare gegevens uit het leerlingvolgsysteem voorziet van een kwalitatieve analyse, dit bespreekt met de leerkrachten en toeziet op een adequate vervolgaanpak. Voor leerlingen die op bepaalde onderdelen niet voldoende hebben aan het standaardprogramma, wordt door middel van individuele handelingsplannen gezorgd voor aangepaste leerstof, instructie en begeleiding.

3. TOEZICHTARRANGEMENT

De Inspectie van het Onderwijs kent aan de de16^e Montessorischool Gaasperdam het basisarrangement toe. Dit betekent dat de inspectie op dit moment geen reden heeft om het toezicht te intensiveren. Het basistoezicht bestaat uit een jaarlijkse risicoanalyse. Daarnaast kan een onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag, themaonderzoeken of een vierjaarlijks bezoek plaats vinden.